

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
**ВПЛИВ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ЛАБОРАТОРНІ
ПОКАЗНИКИ**
(назва освітньої компоненти)

для здобувачів вищої освіти 2 курсу денної форми здобуття освіти (3.10 р.н.)
освітньої програми «Лабораторна діагностика»
(назва освітньої програми)
спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр, назва спеціальності)
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр, назва галузі знань)

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

ВИКЛАДАЧІ



ДОЛЖИКОВА
Олена Вікторівна

dolzhikova.elena20@gmail.com

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра клінічної лабораторної діагностики.
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, 2-й поверх, т. 057-706-30-73.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <http://labdiag.nuph.edu.ua/>
- 4. Інформація про викладачів:**
Должикова Олена Вікторівна
Доктор фармацевтичних наук, професор ЗВО кафедри клінічної лабораторної діагностики Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 25 роки, досвід науково-педагогічної діяльності – 23 рік. Читає курси: «Лабораторна діагностика» (для спеціальності «Фармація» укр., англ. мовами), «Клінічна хімія», «Цитологічна діагностика». Наукові інтереси: фармакологія, токсикологія, клінічна лабораторна діагностика, клінічна хімія.
- 5. Консультації :** відбуваються згідно графіка консультацій викладачами кафедри з 13.00 до 14.00 онлайн.
- 6. Анотація освітньої компоненти** Впровадження освітньої компоненти Вплив лікарських засобів на лабораторні показники у педагогічний процес пов'язано з необхідністю навчити здобувачів вищої освіти певному обсягу знань щодо логічного обґрунтування лабораторного діагнозу, а також розрізняти типові зміни результатів клініко-лабораторних досліджень біологічного матеріалу під впливом різноманітних лікарських засобів. Підсумковий контроль – семестровий залік.

7. Мета викладання освітньої компоненти: мета освітньої компоненти «Вплив лікарських засобів на лабораторні показники» поглибити знання про нормальні лабораторні показники та їх зміни внаслідок патології; вивчити основні принципи техніки лабораторної медицини та застосовувати їх на практиці, надати знання про зміну показників при типових патологічних процесах; дати систематичні знання про вплив лікарських засобів на лабораторні показники; створити базу, яка визначає професійну компетентність і загальну ерудицію фахівця лабораторної медицини.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

- **ЗК 4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК 5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК 6.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 8.** Навики здійснення безпечної діяльності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- **ФК 1.** Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством
- **ФК 2.** Здатність здійснювати збір та верифікацію даних, прийом та обробку зразків згідно з протоколами.
- **ФК 5.** Здатність інтерпретувати результати на основі наукового знання, розуміючи взаємозв'язок між результатами аналізу, діагнозом, клінічною інформацією та лікуванням, та представляти і повідомляти результати належним чином та документувати конфіденційні дані
- **ФК 7.** Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.
- **ФК 8.** Здатність застосовувати навички лабораторного дослідження для аналізу, оцінювання або розв'язання проблем
- **ФК 13.** Здатність комбінувати поєднання різних технологічних прийомів лабораторних досліджень для вирішення професійних завдань.
- **ФК 14.** Готовність виконувати точно та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

- **ПРН 1.** Проводити підготовку оснащення робочого місця та особисту підготовку до проведення лабораторних досліджень, з дотриманням норм безпеки та персонального захисту, забезпечувати підготовку до дослідження зразків різного походження та їх зберігання.
- **ПРН 2.** Визначати якісний та кількісний склад речовин та їх сумішей. Демонструвати використання знань про морфологічні зміни тканин і органів для діагностики патологічних станів, виявляти помилкові результати та вживати заходи щодо їх корекції.
- **ПРН 4.** Розуміти фізичні та хімічні принципи фарбування та застосовувати відповідні методи у лабораторних дослідженнях.
- **ПРН 12.** Виконувати загальноклінічні, гематологічні дослідження, інтерпретувати результати з урахуванням нормальних та критичних значень, обмежень методу дослідження, клінічних та інших лабораторних показників, виявлення неправдоподібних результатів.

10. Статус освітньої компоненти: вибіркова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Фізіологія», «Патоморфологія з секційним курсом», «Патологічна фізіологія».

12. Обсяг освітньої компоненти: 3 кредити ЕКТС (90 годин): 44 години аудиторних занять, з них – 10 год. лекцій, 34 год. практичних занять; 46 год. самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: матеріал освітньої компоненти викладається у формі лекційних та практичних занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Загальні принципи лабораторної діагностики. Лабораторні методи дослідження крові, сечі та вплив лікарських препаратів на лабораторні показники.

Тема 1. Предмет і задачі лабораторної діагностики. Загальний аналіз крові. Основні клінічні показники системи крові.

Тема 2. Лабораторні показники при анемії. Диференціальна діагностика. Вплив лікарських препаратів на лабораторні показники крові.

Тема 3. Дослідження фізичних та хімічних властивостей сечі. Мікроскопічне дослідження осаду сечі.

Тема 4. Зміни показників сечі при інфекційно-запальних процесах та хворобах нирок. Вплив лікарських препаратів на лабораторні показники.

Змістовий модуль 2. Методи дослідження мокротиння та шлунково-кишкового тракту. Вплив лікарських препаратів на лабораторні показники

Тема 5. Лабораторні методи дослідження мокротиння. Зміни в мокротинні при різних захворюваннях. Вплив лікарських препаратів на лабораторні показники.

Тема 6. Лабораторні методи дослідження секреторної функції шлунку. Вплив лікарських препаратів на лабораторні показники.

Тема 7. Лабораторні методи дослідження дуоденального вмісту. Вплив лікарських препаратів на лабораторні показники.

Тема 8. Лабораторні методи дослідження калу. Вплив лікарських препаратів на лабораторні показники.

14. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Контроль змістових модулів: перераховуються види контролю (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо)

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до контролю змістових модулів: Для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю 1, для допуску до контролю змістового модулю 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) та контроль змістового модулю 1 та за заняття змістового модулю 2.

Умови допуску до семестрового контролю: Поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:**Система оцінювання з освітньої компоненти:**

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Системи забезпечення якості досліджень. - оцінювання тем (1-4) (робота на заняттях 1-4): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач).	50 (50 %)
Змістовий модуль 2: Контроль за якістю проведення метрологічних робіт та корегування дії. - оцінювання тем (5-8) (робота на заняттях 5-8): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач).	50 (50 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля

16. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами

освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клінічна лабораторна діагностика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О.І. Залюбовська, О.Н. Литвинова, В.В. Зленко, та ін. – Х : Вид-во НФаУ : «Золоті сторінки», 2008. – 200 с. 2. Влияние лекарственных средств на лабораторные показатели : учеб. пособие для студентов мед. и фармацевт. вузов / О. И. Залюбовская, В. В. Зленко, О. Н. Литвинова и др. – Х. : Изд-во НФаУ, 2010. – 84 с. 3. Лабораторная диагностика. Клинический анализ крови : учеб. пособ. для иностр. студ. высш. учеб. заведений / Р.Ф. Еременко, Э.В. Супрун, О.Н Литвинова, М.Е. Березнякова и др. ; подобщ. ред. доц. Р.Ф. Еременко. – Х.: НФаУ, 2017.– 44с. 4. Клінічний аналіз сечі. Характеристика лабораторних показників: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / Р.Ф. Єрьоменко, М. Є. Березнякова, Л. В. Карабут та ін.; під заг. ред. проф. Р. Ф. Єрьоменко – Х.: НФаУ 2019 – 37 стор.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клінічна лабораторна діагностика : навч. посіб. / Б.Д. Луцик та співавт. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 288 с. 2. Клінічна лабораторна діагностика: підручник для студ. і лікарів-інтернів мед. ЗВО, фахівців лаборатор. діагностики і клініцистів різних спец. Л. Є. Лаповець [та ін.] К. : Медицина. 2019.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.library@nuph.edu.ua – бібліотека Харківського національного фармацевтичного університету. 2. http://www.kh.med.bibc@ukr.net – Харківська державна медична бібліотека. 3. https://korolenko.kharkov.com/ – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1452

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: комп'ютери для тестування, пристрій мультимедійний, екран, мікроскопи.